

Virtuális LIFE Infónap
2020. április 20. | Budapest

Az EU energiapolitikája és a LIFE *„Tiszta energiára való átállás”* alprogram kapcsolódásai

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Dr. Toldi Ottó

A klíma és energiapolitika nemzetközi környezete

Nemzetközi követelmények

ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye

Európai célok

Tiszta Energia Csomag,
Európai Zöld Megállapodás

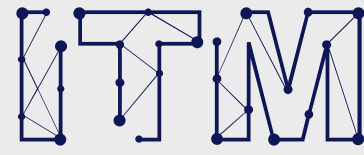
Magyarország

Új Nemzeti Energiastratégia és a vele szinkronban lévő **Nemzeti Energia és Klímaterv, Második Éghajlatváltozási Stratégia, I. Éghajlatváltozási Cselekvési Terv**

Mit vár tőlünk az EU?

Arányos részvételt az Európai Zöld Megállapodás végrehajtásában

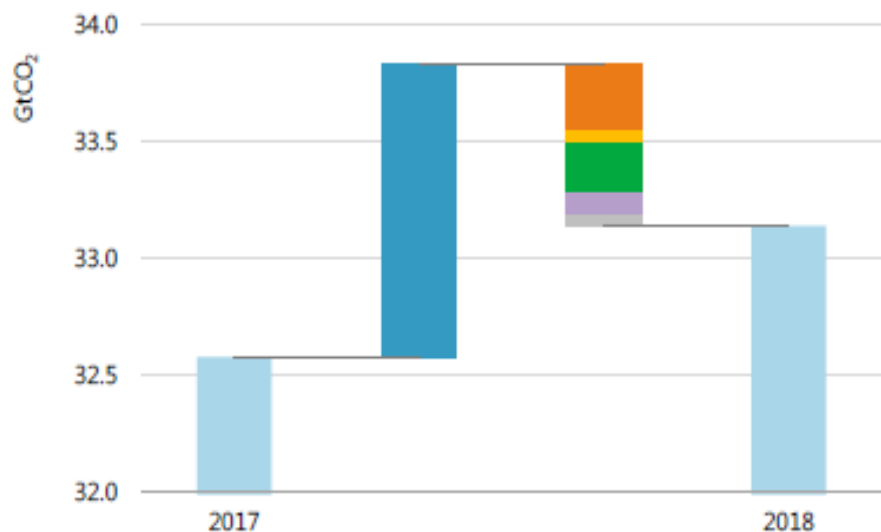

FELADATUNK A JÖVŐ

- 1. Európa – benne Magyarország - legyen klímasemleges 2050-re;**
- 2. Az új Bizottság elkészítette az EU Parlament pedig elfogadta az Európai Zöld Megállapodást**, amely magában foglalja a 2050-es **karbonsemlegességet** jogszabályi felhatalmazással előmozdító szabályozási csomagot is („European Climate Law”);
  - Az EU ETS-től független **karbonadó** bevezetése a magas karbon-lábnyomú termékekre, **karbon vámok** bevezetése az Európán kívülről érkező termékekre, a termékek előállításának folyamata során kibocsátott üvegházgáz emisszió arányában („Carbon border tax”);
- 3. Az Európai Unió kibocsátáscsökkentési célkitűzéseinek felülvizsgálata és ambiciózusabb célok meghatározása.** Eddig 2030-ra **40%-os kibocsátáscsökkentési célt** határoztak meg, **ezt legalább 50 %-ra**, de ha mód van rá, inkább **55%-ra szeretnék felemelni**;
4. Az európai kibocsátás-kereskedelmi rendszer kiterjesztése további ágazatokra;
- 5. A széntüzelésű erőművek kiváltása**: „Just Transition” alap jelentős forrásokkal a szénrégiók átalakítására;
- 6. A mezőgazdaság klíma-barátabbá tétele** a finanszírozás átalakításával: az ide tartozó programtervek hosszú sora **a földhasználat-változásban rejlő karbon-nyelő potenciál kiaknázásától** a „Termőföldtől a tányérig” (Farm-to-Fork) terjedő integrált klímastratégiáig terjed;
7. Az európai kutatás-fejlesztési alap (Horizon Europe) klímakutatásra szánt összegének megemelése, Európa világelsőségének biztosítása az európai zöld átmenet vívmányai révén; a karbonsemlegesség elérését segítő fejlesztések exportálása a világ más részeire;

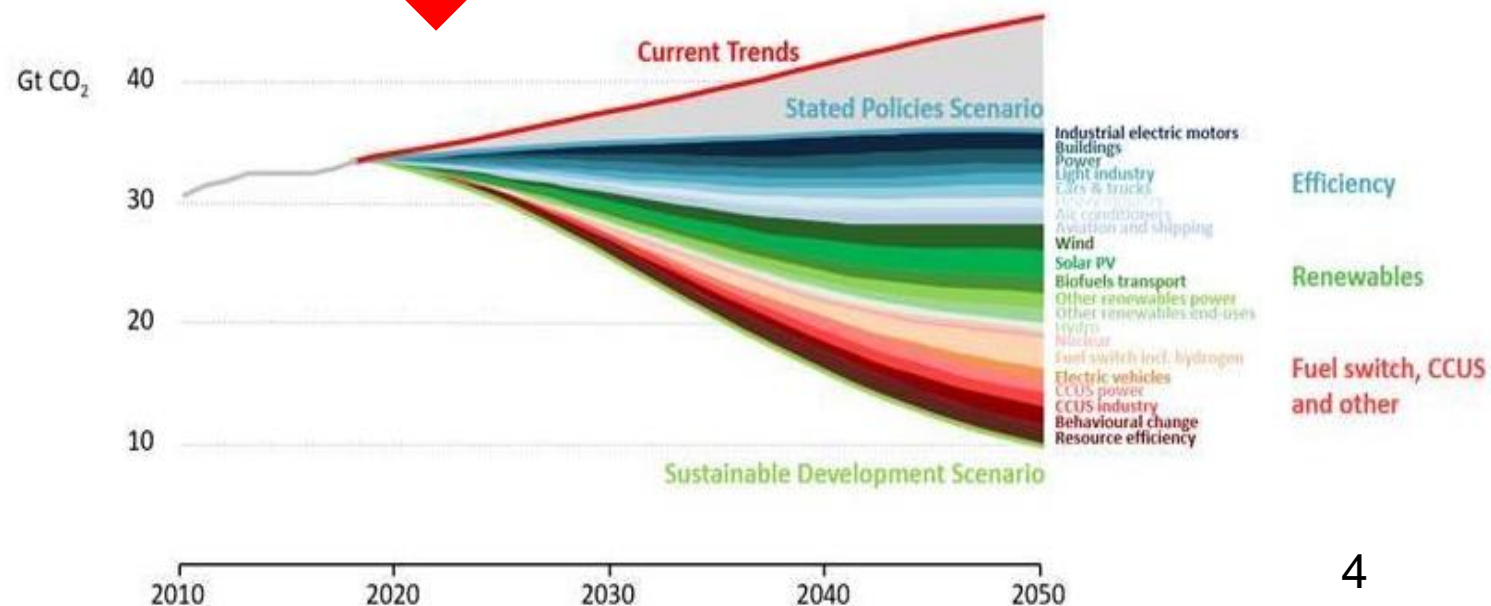
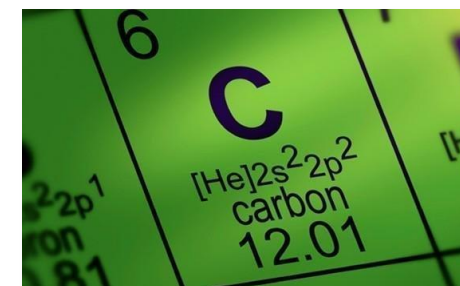
Milyen gazdasági szektorokra, folyamatokra számíthatunk az ÜHG kibocsátás csökkentésben?

Forrás: IEA Global Energy and CO₂ Status Report 2018

- Increased emissions**
  - Economic growth
- Avoided emissions**
  - Energy Efficiency
  - Nuclear
  - Renewables
  - Coal-to-gas switching
  - Other

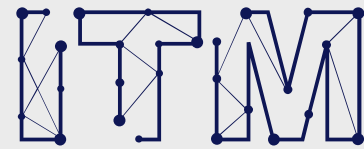
innováció

Mit vár tőlünk Magyarország?

Tiszta, okos, biztonságos és megfizethető energia szolgáltatást

1. Központban a Fogyasztó

3. Az energiaszektor klímabarát átalakítása

**TISZTA, OKOS, MEGFIZETHETŐ
ENERGIA**

2. Energiaellátás biztonságának megerősítése

4. Energetikai innovációk és gazdaságfejlesztés

Az egy főre jutó éves ÜHG kibocsátás szempontjából már most is jól teljesít Magyarország

10,0 t

12,0 t

18,5 t

8,7 t

8,5 t

6,2 tonna
(CO₂ eé)

1,8 t

11,0 t

7,6 t

20,2 t

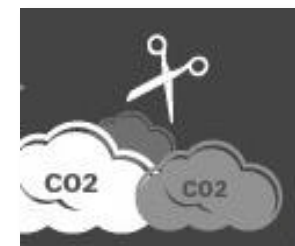
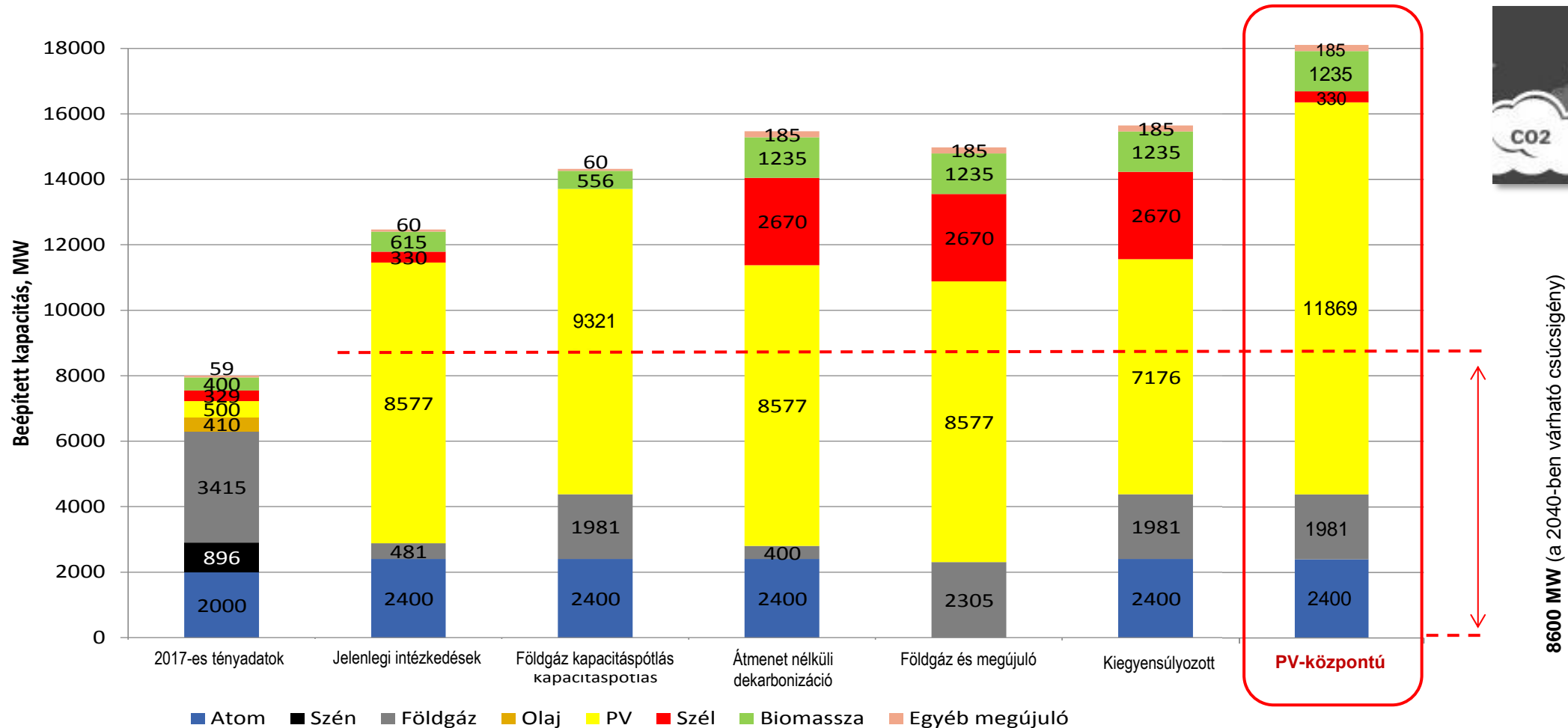

6,8 t

Forrás: OMSZ

A vizsgált erőművi forgatókönyvek kapacitás-összetétele 2040-ben, illetve a 2017-es tényértékek

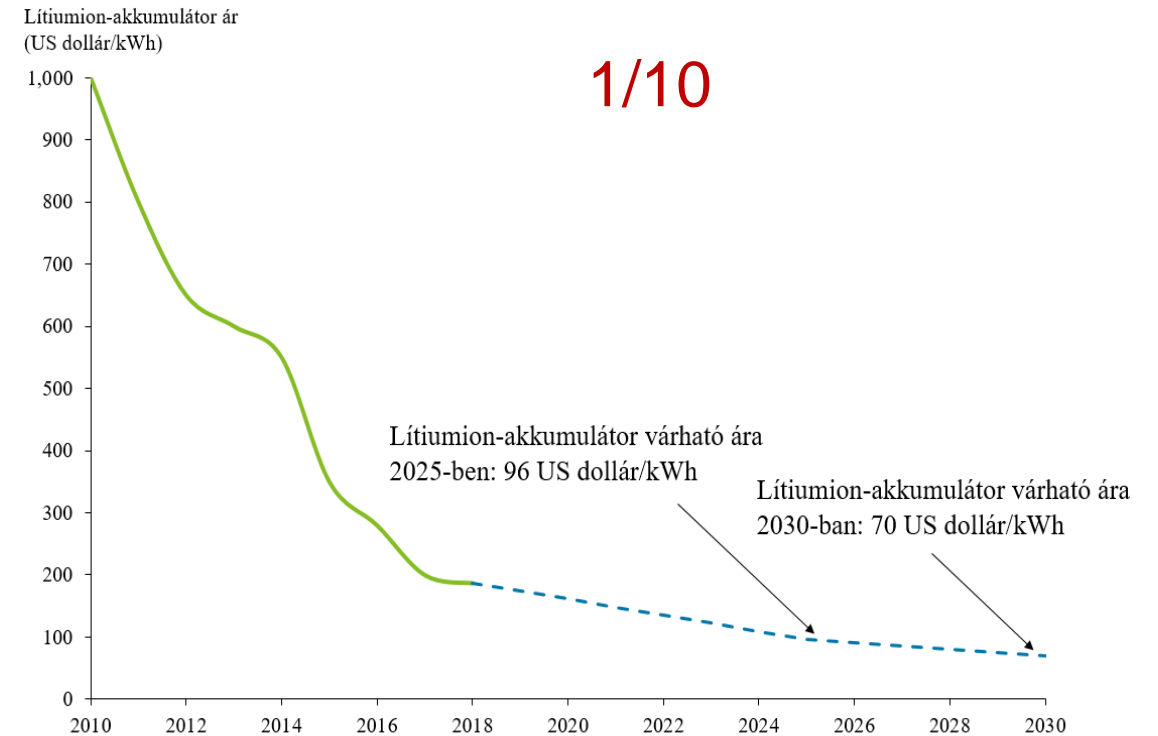

Az innováció és a technológia-transzfer kulcsszerepe

A szilikonos PV egységek árának teljesítményarányos változása 1977 és 2014 között. Forrás: Bloomberg New Energy Finance

Li-ion akkumulátoros energiatárolás fajlagos költségének várható alakulása 2030-ig. Forrás: Bloomberg New Energy Finance

A közlekedés-zöldítés legfontosabb célszámai

	2017	2030-as cél
A közlekedési szektor ÜHG-kibocsátása	13143 kt CO ₂ eq	12485 kt CO ₂ eq
A megújuló energia részesedése a közlekedés végsőenergia-felhasználásában	6,81%	min. 14%
Fejlett bioüzemanyagok és biogáz részesedése a közlekedés végsőenergia-felhasználásában	0%	min. 3,5%

Forrás: új Nemzeti Energiastratégia

A lakossági energiafogyasztás átalakításában elérendő legfontosabb célszámok

	2017	2030-as cél
Megújuló energia aránya és várható mennyisége a lakossági energiafogyasztásban	25% / 68,5 PJ	50 % / ~100PJ
Független aggregátorok által menedzselt, megújuló energiaközösségek száma járásonként	0	175 db
Lakossági HMKE-kapacitások alakulása	172 MW	800 MW
Okos villamosenergia-fogyasztásmérők száma a háztartásoknál	90.000	1 millió
Lakossági hőszivattyúk darabszámának és beépített kapacitásának alakulása	12 000 db ~45-50 MW	100 000 db ~410-420 MW

Forrás: új Nemzeti Energiastratégia

2030-ra vonatkozó kiemelt energia- és klímapolitikai célszámok

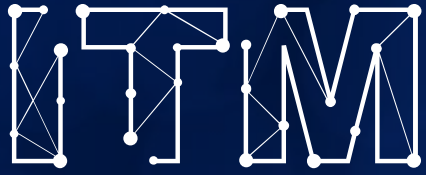
Az energiaunió dimenziói	Indikátorok	 EU-s szintű célszámok 2030-ra	 Célok 2030-ra	 Hazai helyzetkép, 2017	 Főbb intézkedések
Dekarbonizáció	ÜHG kibocsátás csökkentés 1990-hez képest	min. -40%	min. -40%	-31,9 %	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Villamosenergia-mix klímabarát átalakítása ▪ Energiahatékonysági kötelezési rendszer ▪ Közlekedés zöldítés
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A GDP ÜHG intenzitása 		az ÜHG intenzitás folyamatos csökkentése	1,98 t CO _{2e} /millió Ft	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A nem-ETS kibocsátások csökkentése 2005-höz képest 	min. -10%	min. -7%	-9,3%	
	A megújuló energia részaránya a bruttó végsőenergia-felhasználáson belül	min. 32%	min. 21%	13,33%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Napelem ▪ E-mobilitás ▪ Zöld Távhő Program
Energia-hatékonyság	Végsőenergia-felhasználás	Indikatív 32,5%-os megtakarítás	max. 785 PJ A többletfelhasználás forrása csak megújuló energia lehet 2030 és 2040 között.	775 PJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Végfelhasználás csökkentése (évi 0,8% megtakarítás) ▪ Ipari energiahatékonysági beruházások ösztönzése

Az új Nemzeti Energiastratégia kiemelt zászlóshajó projektjei jelentik az implementáció pilléreit

- Kibocsátás csökkentés
- Energiahatékonyság- és megújuló energia hasznosítás növelés

- 1. Klímabarát és rugalmas áramtermelés;
- 2. A gazdaság energiahatékonyságának javítása;
- 3. Közlekedés-zöldítés;
- 4. Energiatudatos és modern magyar otthonok;
- **5. Energetikai innovációs projektek;**
- 6. Energia-és klímatudatos társadalom megteremtését szolgáló program;

FELADATUNK A JÖVŐ

LIFE „*Tiszta energiára való átállás*” alprogram

A LIFE Program a tiszta energia átmenet szolgálatában

LIFE Programme FOR THE ENERGY TRANSITION

Az EU 3 nagyon fontos klíma- és energiapolitikai cél mellett kötelezte el magát 2030-ig, a Párizsi Megállapodásból fakadó tennivalókkal összhangban:

Min. **40%-os** ÜHG
kibocsátás csökkentés
1990-hez képest

Min. **32%-os** megújuló
energia arány a végső
energia fogyasztásban

Min. **32,5%-os**
energiamegtakarítás egy
BAU-pályához képest

EU forrás az MFF terhére

A Bizottság projekciói szerint **évi 150-200 Mrd EUR forrás szükséges** a klímacélok megvalósításához

Piaci beruházások

- **Természet és biodiverzitás** - Nature & biodiversity;
- **Körkörös gazdaság és életminőség** – Circular economy and quality of life;
- **Klímaváltozás mitigáció és adaptáció** - Climate change mitigation and adaptation;
- **Tiszta energiára való átállás** - Clean energy transition;
  - *Az energiahatékonyság és a megújuló energia hasznosítás növelését célzó politikák, intézkedések megvalósulását segítő projektek lesznek támogathatók;*

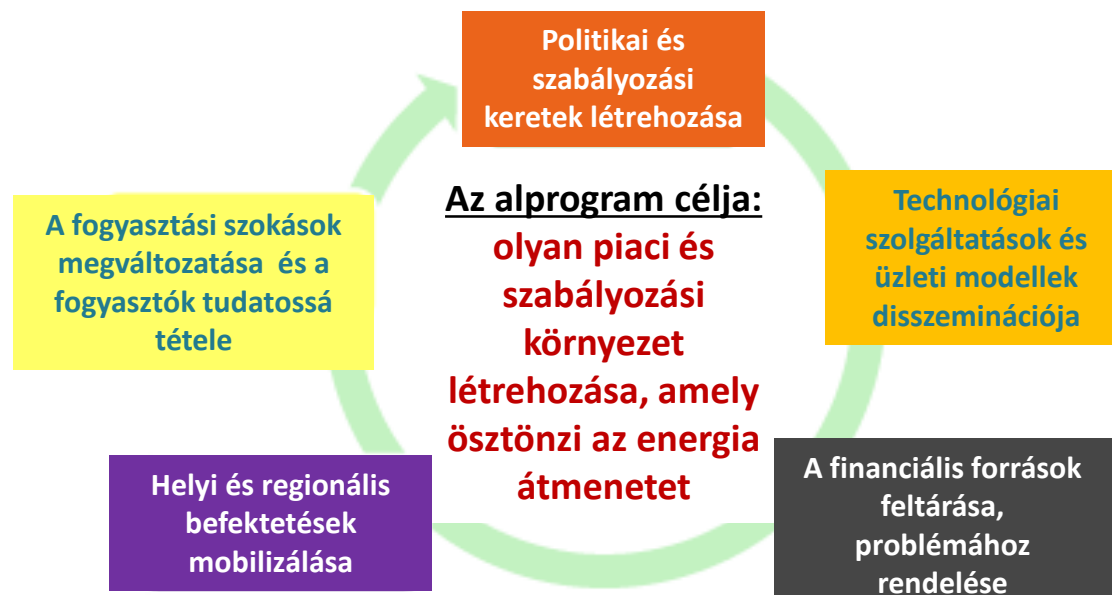

Pályázati előzmények: - Intelligens Európai Energia (Intelligent Energy Europe) program, mely a Horizon 2020 programban folytatódott (SC3- market uptake Actions, Coordination and Support Actions)

Miért került ez a pályázati forma a LIFE pályázatok közé?

Mert a sikeresen végrehajtott LIFE pályázatok azt bizonyítják, hogy ez a pályázati forma eredményes a politikák gyakorlati végrehajtásában

Tiszta energiára való átállás alprogram (1 milliárd euró)

Aktivitástípusok: legjobb gyakorlatok fejlesztése, disszeminációja, képességfejlesztési programok, beruházás mobilizálás, piaci akadályok lebontása, szemléletformálás, oktatás, képességfejlesztés

A LIFE és a H2020 kapcsolódásai

A Horizont 2020 az Unió kutatás-fejlesztési és innovációs politikáját 2014-2020 között meghatározó program, amely akkor közel 79 milliárd eurós költségvetéssel gazdálkodott. A program a kontinens globális versenyképességének növelését célzó Európa 2020 stratégia „Innovatív Unió” elnevezésű kiemelt kezdeményezésének egyik alappillére

Pillérek (alprogramok):

I. Kiváló Tudomány

II. Ipari Vezető Szerep

III. Társadalmi Kihívások

Kapcsolódó felhívások

1. Egészségügy, demográfiai változás és jólét;

2. Élelmezésbiztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, tengerkutatás, tenger- és belvíz hasznosítási célú kutatás, valamint a biogazdaság

3. Biztonságos, tiszta és hatékony energia

4. Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés

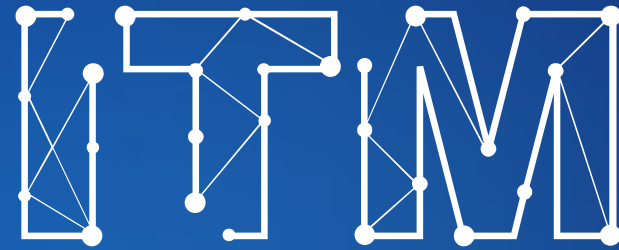
5. Éghajlatváltozás, környezetvédelem, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok

6. Európa a változó világban - Inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak

A támogatott projektek típusai:

- Az okos távhő- és távhűtési rendszerek fejlesztése;
- Hővesztés visszanyerés és hasznosítás az iparban és a lakossági szektorban;
- Innovatív és energiahatékony építési és szigetelési technológiák fejlesztése;
- A teljes közmű ellátás energiaigényének megújuló energia-alapra helyezését támogató projektek;
- Költséghatékony épület-mélyfelújítási technológia fejlesztések;
- Szemléletformálási programok a fenti témákban a lakossági és stakeholder szinten;

FELADATUNK A JÖVŐ

**Köszönöm
a megtisztelő figyelmet!**

otto.toldi@itm.gov.hu

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM